

Koncept for borgertinget

Dato
29. juni 2020

Denne konceptnote beskriver det overordnede koncept for borgertinget på klimaområdet. Dette indebærer en beskrivelse af formål og organisering af borgertinget, metodeovervejelser, første og anden fase for borgertingssamlingerne samt kort om opfølgning og offentlig tilgængelighed af materiale m.m. Konceptet bygger på en rapport udarbejdet af Teknologirådet samt OECD's vejledende principper for borgerinddragelse.

Formål og organisering

Borgertinget skal bestå af 99 borgere, som udvælges ud fra nogle enkle kriterier såsom alder, køn, geografi, uddannelse og indkomst. De får til opgave at debattere borgernære dilemmaer forbundet med den grønne omstilling samt give input og anbefalinger til udarbejdelse af klimahandlingsplanerne. Dette sker ved en række borgertingssamlinger, hvor der indkaldes relevante eksperter, som kan klæde dem fagligt på, inden de diskuterer og via afstemning konkluderer. Herefter fremlægger borgertinget sine konklusioner og anbefalinger til klima-, energi- og forsyningsministeren (herefter ministeren) og Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg (KEF udvalget).

Tillidsskabende garantier

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) er koordinerende sekretariat for borgertinget. For at sikre tillid og transparens (jf. OECD's principper) vil det være hensigtsmæssigt at etablere tre garantier:

- 1) Et fagligt panel, bestående af 4-6 eksperter, der kan sikre kvalitet og faglig balance i temaer, informationsmateriale og spørgsmål til borgertinget.
- 2) En ekspert i borgerting og borgerinddragelse, som kan rådgive for at sikre, at hvert trin i metoden gennemføres med høj kvalitet i detaljen.
- 3) En ekstern overordnet facilitator til borgertingets samlinger.

Metode til udvælgelse og rekruttering af borgerne

Tilfældigt repræsentativt udtræk

Danmarks Statistik foretager udvælgelsen af borgerne med målet om at opnå tilnærmelsesvis repræsentativitet mellem borgertingets medlemmer og befolkningen som helhed. KEFM er på nuværende tidspunkt i dialog med Danmarks Statistik omkring den præcise metode og proces for rekruttering af borgerne. Metoden vil sikre uafhængighed og tilnærmet repræsentativitet.

Frafald

Danmarks Statistik bedes ligeledes om at forberede en suppleantgruppe, som tilstræbes at være så repræsentativ som mulig, så disse kan kontaktes i tilfælde af frafald.

Tidsperiode

Medlemmerne af borgertinget vil være de samme personer i første og anden fase beskrevet i denne conceptnote.

Emner og temaer

Emner og temaer, som borgertinget tager op i første fase, skal være borger-nære. I overensstemmelse med OECD's principper vælges der et emne som er relevant for den brede befolkning, hvorefter de specifikke spørgsmål til borgerne om emnet formuleres klart og tydeligt i neutralt sprog. Dialog med OECD samt erfaringer fra andre lande viser, at dette er et vigtigt element for at muliggøre en debat, der leder frem til konkrete anbefalinger fra borgerne.

Rammen for den første samling vil være de guidende principper i klimaloven. Disse indebærer, at klimaindsatsen skal ske under hensyntagen til sunde offentlige finanser, omkostningseffektivitet, beskæftigelse, bæredygtig erhvervsudvikling og dansk konkurrencekraft samt at Danmark skal være et foregangsland i den internationale klimaindsats, så vi kan inspirere og påvirke resten af verden. Danmark har både et historisk og moralsk ansvar for at gå forrest.

Der udarbejdes materiale til den første samling. Samtidig oprettes der en liste med andre borgernære temaer, som borgertinget skal prioritere på første samling. De temaer, som borgertinget vælger at prioritere højest, vil danne grundlaget for fremtidige samlinger.

Første fase i borgertinget

2020 tilrettelægges, så borgertinget gennem tre samlinger debatterer konkrete dilemmaer.

Første fase er beskrevet i kronologisk rækkefølge forned:

- Der vælges et hovedemne samt et antal andre temaer, som vurderes at være borgernære og relevante i forbindelse med udarbejdelse af klimahandlingsplanerne samt andre aktuelle politiske dagsordener. Dette er for at sikre, at borgertingets konklusioner og anbefalinger kan spille ind i konkrete klimapolitiske dagsordener.
- Der udformes et informationsmateriale, som oplyser om udfordringer og mulige løsninger i relation til emnet. Materialet udformes i samarbejde med det faglige panel.
- Der udformes et antal opgaver/spørgsmål til borgerne i relation til hovedemnet og temaerne.
- Informationsmaterialet og opgaverne udsendes til borgertinget.
- Første samling i borgertinget afholdes over en weekend. Udover at besvare opgaverne/spørgsmålene, vil borgertinget få til opgave at prioritere temaerne til nærmere behandling på den næste samling.
- Der vil efterfølgende være en tilbagemelding til KEF udvalget og ministeren.
- Der udformes supplerende informationsmateriale om de højest prioriterede temaer fra første samling i samarbejde med det faglige panel. Det udsendes til borgertinget.
- Anden samling i borgertinget afholdes over en weekend, hvor et antal af de prioriterede temaer fra første samling vil blive behandlet.
- Resultatet af anden samling formidles til ministeren og KEF udvalget et par dage efter på et tre-timers seminar på Christiansborg. Her deltager 9 udtrukne medlemmer af borgertinget, som fremlægger resultaterne til drøftelse.
- Der udformes supplerende informationsmateriale om de resterende prioriterede temaer i samarbejde med det faglige panel. Det udsendes til borgertinget.
- Tredje samling i borgertinget afholdes over en weekend, og vil tage de emner op, som blev prioriteret på første samling, men som ikke nåede at blive behandlet på anden samling.

- Et par dage efter mødet afholdes et tre-timers seminar plus tid til netværk på Christiansborg for ministeren, KEF udvalget, og andre relevante samfundsinteressenter, hvor alle 99 medlemmer inviteres og kan fremlægge resultaterne til drøftelse.

Anden fase i borgertinget

Anden fase i borgertinget består af to weekendmøder i 2021. Indholdet vil blive fastlagt på baggrund af erfaringerne med møderne i 2020.

Opfølgning

Medlemmerne vil blive bedt om anonymt at evaluere samlingerne. Der er derudover lagt en opfølgningsmekanisme i form af seminarerne for at sikre at borgertingets resultater høres af politikerne. Den videre opfølgning vil afhænge af de konkrete anbefalinger, som borgertinget kommer med. Der lægges ikke op til, at der skal være efterfølgende opfølgning i form af følg eller forklar principperne, men ministeren kan give en skriftlig tilbagemelding på konkrete tiltag, hvor borgertinget har givet anbefalinger og holdninger til kende. Derudover agter Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg at drøfte borgertingets anbefalinger og lade drøftelserne afspejle sig i en beretning fra udvalget.

Kompensering

Det er vigtigt, at borgertinget både er repræsentativt og inkluderende. I tilknytning til OECD's anbefalinger kompenseres medlemmer af borgertinget derfor for deres deltagelse i samlingerne.

Transportomkostninger

KEFM dækker op til 700 kr. i transportomkostninger pr. samling for hvert medlem. Medlemmerne får refunderet deres præcise forbrug på transport efter indlevering af bilag til KEFM. Udbetalingen sker efter hver samling er afholdt. Borgerne opfordres til at benytte offentlig transport. Det vil for nogle borgere ikke være en mulighed grundet geografiske eller andre forhold. Transport i egen bil dækkes derfor efter gældende takster udstedt af Medarbejder og Kompetence Styrelsen på 1,96 kr. pr. km. Transport i egen bil er også indbefattet af grænsen på 700 kr. pr. samling. Flyrejser og taxakørsel dækkes ikke.

Honorar for deltagelse

Hvert medlem af borgertinget får 1.000 kr. i honorar for deltagelse i 1 borgertingssamling. Det forventes, at der vil være 3 borgertingssamlinger i 2020 og yderligere 2 samlinger i 2021. Det samlede honorar i 2020 er derfor 3.000 kr. pr. medlem og 2.000 kr. pr. medlem i 2021.

Udbetalingen af honoraret forudsætter, at medlemmer er mødt op på borgertingssamlingerne. Deltager man fx kun i 1 eller 2 samlinger får man derfor udbetalt henholdsvis 1.000 kr. eller 2.000 kr.

Udbetalingen af honoraret i 2020 sker samlet efter afholdelse af 3. borgertings-samling.

Andre omkostninger

KEFM dækker derudover omkostninger til forplejning og hotelovernatninger for de 99 medlemmer af borgertinget. KEFM sørger for at bestille disse. Borgerne vil derfor ikke skulle indlevere bilag for forplejning og hotelovernatninger.

Borgernes anonymitet

Respekt for medlemmernes privatliv og ønsket om anonymitet er et vigtigt princip i OECD's anbefalinger til borgerinddragelse. Borgernes navne vil derfor ikke fremgå i eksternt materiale om borgertinget. Borgerne må gerne offentliggøre deres medlemskab af borgertinget, men opfordres ikke aktivt til dette.

Offentlig tilgængelighed

Offentlig tilgængelighed af materiale og indsigt i samlingerne er et væsentligt element for at sikre transparens. OECD's principper foreskriver bl.a. at materiale og visuel indsigt i borgertingets samlinger gøres offentligt tilgængeligt. Borgertingets præsentation af resultater og anbefalinger til ministeren og KEF udvalget vil blive livestreamet på lignende måde som et samråd gøres i dag. Dog bør selve samlingerne afholdes anonymt for at sikre borgernes anonymitet samt at diskussionerne ikke påvirkes af andre aktører. Informationsmaterialet samt spørgsmålene fra samlinger offentliggøres ligeledes efter afholdt arrangement.

Opdateret d. 29. juni 2020